

שאול אדלר SAUL ADLER

4/1994 🔹 492 🔹 ניסן התשנ"ד

שאול אדלר (1895 - 1966)

אול אדלר נולד בשנת 1895 בעיר קרליץ ברוסיה. בגיל 5 עבר עם משפחתו לאנגליה, קיבל חינוך מסורתי ולמד רפואה באוניברסיטת לידס. לאחר מכן התגייס לצבא הבריטי ושירת בעירק. כשהשתחרר מן הצבא השתלם בבית ספר לרפואה טרופית בליברפול ונסע לעבוד בנושא זה בסיירה ליאונה באפריקה. כמאמין נלהב ברעיון הציוני, עלה אדלר לארץ ישראל ב-1921, התמנה לעמית מחקר באוניברסיטה העברית, ומאז 1928 עבד כפרופסור וראש המחלקה לפרזיטולוגיה. לאחר פרישתו ב-1966 המשיך בעבודתו באוניברסיטה עד לפטירתו ב-1966.

שאול אדלר היה מן המדענים הבולטים בישראל והטביע את חותמו גם על הקהילה המדעית בעולם. הוא הוזמן לכנסים בין-לאומיים וייעץ למדענים וקבוצות מחקר בארצות שונות. בארץ היה אדלר יוזם, שותף, יועץ ומקור השראה לפרויקטים שונים בתחום הרפואה. כמו כן, היה מורה ומחנך לדיסציפלינות מדעיות והעמיד דורות של תלמידים, הנמצאים כיום במוסדות מדע שונים.

דלר היה מהחוקרים הראשונים והחשובים ביותר של הליישמאניאזיס הכוללת קבוצה של מחלות הנפוצות בארצות המזרח

התיכון ובאיזורים אחרים של העולם הישן והחדש. למחלות אלה גורמים מינים שונים של טפילים חד תאיים מסוג הליישמאניה, המועברים על ידי עקיצה של זבוב חול נושא טפילים ומתרבים ברקמות שונות בגוף האדם. אדלר הוכיח שהטפילים הנמצאים בזבוב יכולים לגרום למחלות שנצפו באדם. ביחד עם א'. תאודור מצא שיטה למיין את זבובי החול למינים שונים. אדלר ערך ניסויים ראשוניים בהגדרה של מיני וזני הטפילים והוכיח שזבובי חול הם המעבירים של מחלות הליישמאניאזיס בארץ.

במחקרים אחרים הגדיר אדלר את טפילי התילריה והאנפלסמה, שגרמו למחלות בקר בארץ; שיטות החיסון שהוכנסו על ידו אפשרו את הפריחה הנוכחית במשק הבקר והחלב. תחומים נוספים בעבודתו היו חקר קדחת המערות בארץ וזיהוי קרצית המערות כמעבירת המחלה. אדלר תרם רבות לחקר המלריה של האדם ולמחקרים על מלריה שנערכו בחיות מעבדה. אדלר, בעזרתו של חיים בן מנחם, התחיל את השימוש באוגר זהוב כחיית מעבדה; מכרסמים אלה משמשים כיום כחיות ניסוי סטנדרטיות במעבדות ונפוצים בעולם כחיות מחמד.

וסף להיותו מדען מבריק, היה אדלר בקי בתחומי תרבות שונים, כמו תלמוד, ספרות עברית, אידיש ושירה אליזבטנית. אדלר כתב סיפורים וזכה בפרס טשרניחובסקי על תרגום ספרו של דרווין "מוצא המינים". כמו כן היה בעל ידע גם בתחום המתמטיקה.

תרומתו המדעית של אדלר זכתה להכרה בין-לאומית נרחבת. הוא נבחר להיות יועץ בכיר למחלות טרופיות בארגון הבריאות העולמי וחבר באקדמיה המלכותית הבריטית. אדלר זכה בתואר אביר האימפריה הבריטית ובמדלית זהב על שם צ'למרס מטעם החברה הבריטית המלכותית לרפואה טרופית. כמו כן קיבל דוקטורט כבוד באוניברסיטת לידס ומדליה על שם לוורן מן החברה לפתולוגיה אקזוטית בצרפת. לפרופ׳ החברה לפתולוגיה אקזוטית בצרפת. לפרופ׳ אדלר הוענקו פרס ישראל, פרס ויצמן, פרס האגודה הרפואית הישראלית וזמן קצר לפני מותו הוענק לו פרס בובליק מטעם האוניברסיטה העברית.

האוניברסיטה העברית בירושלים

המעצב: אד ואן אויין THE DESIGNER: A. VANOOIJENN

SAUL ADLER (1895 - 1966)

aul Adler was born in 1895 in the city of Karelitz in Russia. He was brought to England as a child of five years of age.

He received a traditional Jewish education, studied medicine at the University of Leeds, and after that served in the British Army in Iraq. After returning to civilian life, he specialized in tropical medicine at the Liverpool School of Tropical Medicine and for a period worked in Sierre Leon. As an enthusiastic believer in the Zionist idea, he emigrated to Israel in 1924. That year he was appointed as a research fellow at the Hebrew University, Professor in 1928, and as Head of the Department of Parasitology until his retirement in 1965. He continued working in the University until his death in 1966.

Saul Adler was one of Israel's most outstanding scientists, and his scientific contributions in a number of fields earned him wide international recognition that was expressed in innumerable invitations to congresses and as an advisor to scientists and research groups in a number of countries. In Israel, Saul Adler was an advisor and source of inspiration on a wide range of projects in medicine. As a teacher and educator in scientific disciplines, he prepared many disciples who today are found in various research institutions.

In addition to his great scientific knowledge, Saul Adler was a Hebrew and Yiddish scholar, and was as much at home with Elizabethan poetry as with classical and modern Hebrew literature. He was an enquiring and enthusiastic student of natural history, and a mathematician of considerable ability. Adler's translation of Darwin's "Origin of Species" into Hebrew was awarded the Tchernichowsky Prize.

dler's scientific reputation rests on a wide range of achievements. Major among these was work on leishmaniases, protozoal diseases transmitted to man by the bite of the sandfly. This group of diseases is widely suffered in both the New and Old World; Adler was one of the first and most important of the investigators of this group of maladies. Adler devoted much time and thought to the problem of leishmanial transmission. His work together with Theodor was a major contribution to the epidemiology of leishmaniases. He was able to show that it was possible to infect human volunteers with leishmania from artificially-infected sandflies.

Also with Theodor, he described the method of distinguishing the species of sandflies. Adler was among the initiators of the identification of leishmanial species and strains. He was able to prove that sandflies are the vectors of leishmaniases in Israel.

Saul Adler's investigations led to the local recognition of certain tick-borne fevers in cattle and

השירות הבולאי, טל. 5123933 -03 שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

Philatelic Service, Tel. (972)-03-5123933 12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafo

חותמת-אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

to the introduction in Israel of vaccination against theileria and anaplasma of cattle. These measures made possible the flourishing dairy industry of today. It was he, with the assistance of Mr. Haim Ben-Menahem, then head ofan animal house at the Hebrew University, who succeeded in breeding in captivity the wild Syrian hamster and introducing this valuable animal into laboratory research. All the hamsters in every laboratory the world over are descended from the two females and one male that he bred in Jerusalem. He also introduced a reliable method for classification of ticks. His investigations into relapsing fever in Eretz Israel were performed in a cave and exposed him to the disease and as a result led to his infection with relapsing fever.

His contribution to malariology was fundamental, both in the human disease and in developing laboratory models for research. Honours were showered on Saul Adler by governments and institutions, yet he remained a completely unassuming and modest person. His awards included the Order of the British Empire, The Chalmers Gold Medal of the Royal Society of Tropical Medicine and Hygiene and the Laveran Medal of the Societe de Pathologie Exotique.

In 1957 he was elected Fellow of the Royal Society, and he was awarded an honorary doctorate by his alma mater Leeds University. He received the Israel Prize, the Weizmann Prize, the Israel Medical Association's Prize and shortly before his death, the Bublik Prize of the Hebrew University.

The Hebrew University, Jerusalem

Portrait of Saul Adler Issue: April 1994 Designer: A. Vanooijenn Size: 40 mm x 25.7 mm Plate no: 221 Sheet of 15 stamps Tabs: 5 Printers: Government Printers Method of printing: Offset

Portrait de Saul Adler

Emission: Avril 1994
Dessinateur: A. Vanooijenn
Format: 40 mm x 25.7 mm
No. de planche: 221
Feuille de 15 timbres
Bandelettes: 5
Imprimerie: Presses du Gouvernement
Mode d'impression: Offset

Retrato de Saul Adler

Emision: Abril de 1994 Dibujante: A. Vanooijenn Tamaño: 40 mm x 25.7 mm No. de plancha: 221 Pliego de 15 sellos Bandeletas: 5 Imprenta: Imprente del Estado. Sistema de impresion: Offset